

Naturläkaren Anders Hansson i Hallaryd.

Denne man var känd i vida kretsar och stod högt i kurs i min hemsöcken Stoby och kringliggande kretsar under 1880-90:talet. Folk av alla samhällskategorier besökte honom.

Min moder led av svår ledgångsreumatism. Då hon en sommar omkring 1890 för tillfället var något bättre, beslöt hon sig på mångas inrådan att vandra den långa vägen upp till Anders Hansson att söka bot. Hon tog vägen i etapper, blev väl emottagen och undfägnad och fick stanna kvar under natten. Han förklarade sjukdomen bero på, att urinsyran gått i blodet och samlat sig i lederna. Ordinationen var ganska omständlig. En kappa hackat granris skulle kokas och spädas ut med vatten till lagom värme. Bad däri en gång i veckan. Vidare en kopp "bockabladsste" (vattenklöver, på bygden kallad treklöver) dagligen. Omslag på de svullna lederna med hackade "gastastaga" (korsört) kokad i mjölk. Säkerligen ingen dum ordination. De varma baden och ~~och~~ varma omslagen gjorde nog nytta, men om "gastastagana" gjorde någon nytta, kan ju lämnas därhän. Deras doft var i varje fall inte särskilt god. Betalningen: "Mor har gått den långa vägen hit

Luf.
81.

ACC. N:R M. 11982:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

och skall gå tillbaka den långa vägen hem. Det tycker jag är betalning
nog!"

Självt har jag även som barn provat Anders Hanssons medicin. Brukade
någon gång på natten kliva ur sängen och vandra omkring på golvet
utan att vara riktigt vaken. En granne skulle söka Anders Hansson.
Han fick med sig ett ^{av} mina lintyg och en beskrivning på "åkomman".
Ordination: Honung skulle blandas i brännvin. ^{eller konjak} I detta skulle kamfert
upplösas, så att vätskan blev mättad. Av denna medicin skulle jag
taga in två teskedar om dagen. Morgon och afton skulle maggrop,
halsgrop och nackgrop gnidas med vätskan. - Mina "nattvandringar"
hade säkerligen upphört utan denna medicin. Ordinationen kostade
"tre daler" (50 öre).

Otaliga voro historierna om Anders Hanssons förmåga att återställa
tjuvgods. Allmänt sades att han hade svartkonstbok och förskrivet
sig till den onde. - Min moder hade efter besöket hos honom blivit
bergfast övertygad om, att det det många pratet om hans svartkonst-
bok och att han gjort kontrakt med Hin Onde inte var annat än lögn.
Allmänt sades, att han för besökarna kunde berätta var de hade hemma,

2

ACC. N:R M. 11982:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
SIGUND

hur gamla de voro, vilken väg de gått, hur många pengar de hade med sig
o.s.v. En lantbrukare, som åkt dit av nyfikenhet för att söka bot
för en föregiven sjukdom, fick vid hemfärden köra runt på Anders
Hanssons gårdsplan, tills denne kom ut och löste honom ur förtroll-
ningen.

En granne, kallad Jäppa Pär" berättade följande historia om A. H.

En person hade ^udrunknat i något av sjöarna . Draggingar sattes i
gång, med utan resultat. Då hämtades Anders Hansson för att "läsa

fram" den drunknade. Han han roddes i eka ut till plats, som han
utpekade såsom rätta stället. Efter en stund utan resultat, sade

den kloke: "Fram ska han, om han inte är kedjad fast i pinorummet.

Men han har stålsinkor under stövlarna, och därför går det trögt".

Knappt var detta sagt, förrän vattnet började bybbla vid sidan om
ekan, och den drunknade flöt upp.

Efter den stora julstormen 1901 (?) spred sig ryktet, att A.H. dött

samma natt, och att det stora ovädret orsakats av Hin Onde, som

kommit för att hämta den till honom försvurne. Anmärkas bör, att

1902 7-e

3

ACC. N:R M. 11982:4

dödsfallet inte inträffat under stormnatten.

Jag hörde även berättas, att Anders Hanssons dotter övertagit
hans recept och fortsatte praktiken. Om detta är riktigt och
hurdant resultatet blev, känner jag inte till.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.